

กลุ่มตรวจสอบภายใน กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน
เอกสารเผยแพร่และแนะนำงานตรวจสอบภายใน
ฉบับที่ ๑๑ /ปีงบประมาณ ๒๕๖๑

“เอกสารเผยแพร่และแนะนำงานตรวจสอบภายใน”
จัดทำขึ้นเพื่อเป็นสื่อกลางในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร
บทความเชิงวิชาการด้านการตรวจสอบภายในกิจกรรม
ต่าง ๆ ที่หน่วยรับตรวจพึงดำเนินการ ตลอดจนเผยแพร่
ผลงาน และกิจกรรมของกลุ่มตรวจสอบภายใน ในการ
พัฒนางานตรวจสอบภายใน หากท่านใดมีข้อติชมหรือ
ต้องการแสดงความคิดเห็นหรือปัญหาเกี่ยวกับงาน
ตรวจสอบภายใน

โปรดติดต่อโทรศัพท์ ๐ ๒๒๔๕ ๑๘๓๐

E-Mail: iau.iad@dsd.go.th

เว็บไซต์กลุ่มตรวจสอบภายใน

Facebook ผ่านหน้าหลักของเว็บไซต์กลุ่มตรวจสอบภายใน

หรือ www.facebook.com/DSD.Internalaudit

ในฉบับ

✕ บทความแนะนำการปฏิบัติงาน เรื่อง การจัดซื้อจัดจ้าง

✕ บทความเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ เพื่อเสริมสร้าง
ธรรมาภิบาลป้องกันและลดความเสี่ยงในการเกิดการทุจริต
และประพฤติมิชอบ “คำวินิจฉัยของคณะกรรมการ
พิจารณาความรับผิดทางแพ่ง”

บทความแนะนำการปฏิบัติงาน

เรื่อง การจัดซื้อจัดจ้าง

สรุปสาระสำคัญ

พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุ

ภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐

ลำดับที่ ๒๙ ประเด็น : สัญญาไม่มีแบบรูป เป็นการทำสัญญา
โดยไม่มีหลักฐานเป็นหนังสือ แต่ต้องมีหลักฐานในการจัดซื้อ
จัดจ้าง

“มาตรา ๙๖ หน่วยงานของรัฐอาจจัดทำข้อตกลงเป็น
หนังสือโดยไม่ทำตามแบบสัญญาตามมาตรา ๙๓ ก็ได้ เฉพาะใน
กรณี ดังต่อไปนี้

(๑) การจัดซื้อจัดจ้างโดยวิธีคัดเลือกตามมาตรา ๕๖

(๑) (ค) หรือการจัดซื้อจัดจ้างโดยวิธีเฉพาะเจาะจงตามมาตรา
๕๖ (๒) (ข) (ง) หรือ (ฉ) หรือการจ้างที่ปรึกษาโดยวิธี
เฉพาะเจาะจงตามมาตรา ๗๐ (๓) (ข)

(๒) การจัดซื้อจัดจ้างจากหน่วยงานของรัฐ

(๓) กรณีที่คู่สัญญาสามารถส่งมอบพัสดุได้ครบถ้วน
ภายในห้าวันทำการนับตั้งแต่วันถัดจากวันทำข้อตกลงเป็น
หนังสือ

(๔) การเช่าซึ่งผู้เช่าไม่ต้องเสียเงินอื่นใดนอกจาก
ค่าเช่า

(๕) กรณีอื่นตามที่คณะกรรมการนโยบายประกาศ
กำหนดในราชกิจจานุเบกษา

ในกรณีที่มีการจัดซื้อจัดจ้างมีวงเงินเล็กน้อยตามที่
กำหนดในกฎกระทรวง จะไม่ทำข้อตกลงเป็นหนังสือไว้ต่อกัน
ก็ได้ แต่ต้องมีหลักฐานในการจัดซื้อจัดจ้างนั้น

ในการออกกฎกระทรวงตามวรรคสองจะกำหนดวงเงิน
เล็กน้อยให้แตกต่างกันตามขนาดหรือประเภทของหน่วยงานของ
รัฐก็ได้

สรุปเนื้อหา : สัญญาไม่มีแบบรูป เป็นการทำสัญญาโดยไม่มี
หลักฐานเป็นหนังสือ แต่ต้องมีหลักฐานในการจัดซื้อจัดจ้าง
(มาตรา ๙๖ วรรคสอง และกฎกระทรวง)

๑) ในกรณีที่มีการจัดซื้อจัดจ้างมีวงเงินไม่เกิน
๑๐๐,๐๐๐ บาท (ตามกฎกระทรวง) แต่ต้องมีหลักฐานในการ
จัดซื้อจัดจ้างนั้น (มาตรา ๙๖ วรรคสอง)

๒) กรณีที่มีความจำเป็นเร่งด่วนที่เกิดขึ้นโดยไม่ได้
คาดหมายไว้ก่อน และอาจไม่ดำเนินการตามปกติได้ทันที
(ข้อ ๗๙ วรรคสอง)

“ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและบริหาร
พัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ข้อ ๗๙

ให้เจ้าหน้าที่เจรจาตกลงราคากับผู้ประกอบการที่มี
อาชีพขายหรือรับจ้างนั้นโดยตรง แล้วให้หัวหน้าเจ้าหน้าที่ซื้อ
หรือจ้างได้ภายในวงเงินที่ได้รับความเห็นชอบจากหัวหน้า
หน่วยงานของรัฐ ตามข้อ ๒๔

การซื้อหรือจ้างตามวรรคหนึ่ง ในกรณีที่มีความ
จำเป็นเร่งด่วนที่เกิดขึ้นโดยไม่ได้คาดหมายไว้ก่อนและไม่อาจ
ดำเนินการตามปกติได้ทันที ให้เจ้าหน้าที่หรือผู้ที่รับผิดชอบในการ
ปฏิบัติงานนั้นดำเนินการไปก่อนแล้วรีบรายงานขอความ
เห็นชอบต่อหัวหน้าหน่วยงานของรัฐ และเมื่อหัวหน้าหน่วยงาน
ของรัฐให้ความเห็นชอบแล้ว ให้ถือว่ารายงานดังกล่าวเป็น
หลักฐานการตรวจรับโดยอนุโลม”

๓) การจัดซื้อจัดจ้างวงเงินไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท ตาม
หนังสือด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๐๕.๒/ว ๑๑๙ ลงวันที่ ๗ มีนาคม
๒๕๖๑ เรื่อง แนวทางการปฏิบัติในการดำเนินการจัดหาพัสดุ
ที่เกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในการบริหารงาน ค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม
การจัดงาน และการประชุมของหน่วยงานของรัฐ (ตาราง ๑)
กรณีการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุที่เกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในการบริหารงาน
ที่มีวงเงินการจัดซื้อจัดจ้าง ครั้งหนึ่งไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท

“คำวินิจฉัยของคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง”
เรื่องเสรีจที่ สรพ. ๖๔/๒๕๕๖
สำนวนเลขที่ ๑๕/๕๓/๒๕๕๖

ประเภทสำนวน ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหรือระเบียบ (การเงิน การคลัง)

เรื่อง ส่วนราชการเบิกค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมและค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการไม่เป็นไปตามระเบียบ

สรุปข้อเท็จจริง สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาค ได้ตรวจสอบการใช้จ่ายเงินงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๖ ของสำนักงาน พบว่า มีการเบิกค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมโครงการรณรงค์ A. เป็นเท็จ คิดเป็นเงิน ๙๑,๐๖๙ บาท และมีการเบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการเป็นเท็จ คิดเป็นเงินจำนวน ๓๓,๑๒๒ บาท เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหายคิดเป็นเงินทั้งสิ้นจำนวน ๑๒๔,๑๙๑ บาท

คำวินิจฉัยของคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง :
๒.๒) การเบิกค่าใช้จ่าย... ทั้งที่ปฏิบัติงานอยู่ที่สำนักงาน โดยเขียนรายงานการเดินทางไปราชการกรุงเทพมหานคร เพื่อสอบคัดเลือกเลื่อนระดับให้สูงขึ้น โดยใช้รถยนต์หมายเลขทะเบียน xx xxxx ในวันที่ ๑๓ - ๑๕ กันยายน ๒๕๕๖ ออกเดินทางในวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๕๖ เวลา ๑๓.๐๐ น. เดินทางกลับวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๕๖ เวลา ๒๐.๐๐ น. โดยนาง ป. ผู้ร่วมงานยืนยันว่าในวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๕๖ นาง ช. มาปฏิบัติงานที่สำนักงาน และนาย ก. ลงชื่อมาปฏิบัติงานในวันดังกล่าวด้วย และมีหลักฐานยืนยันว่า นาย ก. ไปถอนเงินจากธนาคาร แล้วขับรถยนต์คันดังกล่าวไปราชการกับนาย ส. ที่จังหวัด ช. จึงเป็นการทำหลักฐานการจ่ายเกินกว่าความเป็นจริง กรณีถือเป็นการจงใจกระทำละเมิด เป็นเหตุให้ส่วนราชการได้รับความเสียหายเป็นจำนวน ๘,๖๐๐ บาท (๑,๒๐๐ + ๗,๑๐๐ + ๓๐๐) ซึ่งพิจารณาการกระทำและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องได้ ดังนี้

๑) นาง ช. ขณะดำรงตำแหน่งเจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป สำนักงาน นาง ช. นำหลักฐานการจ่ายเงินค่าน้ำมันที่ปั้มน้ำมันมาเบิกจำนวน ๒ ครั้ง เป็นเงิน จำนวน ๑,๒๐๐ บาท คือวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เป็นเงินจำนวน ๖๐๐ บาท และวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๕๖ เป็นเงินจำนวน ๖๐๐ บาท ซึ่งเป็นการเบิก

ค่าน้ำมันเชื้อเพลิงสูงเกินความเป็นจริงโดยปราศจากเหตุผลความจำเป็น และนาง ช. ได้นำหลักฐานค่าเช่าที่พักจากโรงแรม มาประกอบการเบิกจ่ายค่าเช่าที่พักสำหรับตนเอง และนาย ก. พนักงานขับรถยนต์ จำนวน ๔ ครั้ง คือ วันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๕๕ เป็นเงินจำนวน ๒,๗๐๐ บาท วันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๕๖ เป็นเงินจำนวน ๑,๖๐๐ บาท วันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๖ เป็นเงินจำนวน ๑,๖๐๐ บาท และวันที่ ๒๑ - ๒๓ กันยายน ๒๕๕๖ เป็นเงินจำนวน ๑,๒๐๐ บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้นจำนวน ๗,๑๐๐ บาท ซึ่งขัดกับหลักฐานการใช้รถยนต์ว่ามีการปฏิบัติงานอยู่ที่จังหวัด พ. และนาง ช. ได้เบิกค่าใช้จ่ายเดินทางไปราชการเป็นค่าเบี้ยเลี้ยง จำนวน ๓๐๐ บาท ทั้งที่ปฏิบัติงานอยู่ที่สำนักงาน โดยเขียนรายงานการเดินทางไปราชการกรุงเทพมหานคร เพื่อสอบคัดเลือกเลื่อนระดับให้สูงขึ้นโดยใช้รถยนต์หมายเลขทะเบียน xx xxxx ในวันที่ ๑๓ - ๑๕ กันยายน ๒๕๕๖ ออกเดินทาง ในวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๕๖ เวลา ๑๓.๐๐ น. เดินทางกลับวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๕๖ เวลา ๒๐.๐๐ น. แต่ปรากฏว่าในวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๕๖ นาง ช. มาปฏิบัติงานที่สำนักงาน และนาย ก. พนักงานขับรถยนต์ลงชื่อปฏิบัติงานในวันดังกล่าว และนาย ก. ไปถอนเงินจากธนาคาร และขับรถยนต์คันดังกล่าวไปราชการกับนาย ส. ที่จังหวัด ช. รวมความเสียหายเป็นเงินจำนวนทั้งสิ้น ๘,๖๐๐ บาท (๑,๒๐๐ + ๗,๑๐๐ + ๓๐๐) กรณีถือเป็นการจงใจกระทำละเมิด เป็นเหตุให้ส่วนราชการได้รับความเสียหาย จึงให้นาง ช. รับผิดชอบใช้เต็มจำนวน ๘,๖๐๐ บาท ตามนัยมาตรา ๑๐ ประกอบมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

๒) เจ้าหน้าที่ผู้ทำหน้าที่เบิกจ่ายเงินค่าใช้จ่ายในการเดินทางของนาง ช. โดยเจ้าหน้าที่ผู้ทำหน้าที่เบิกจ่ายเงินดังกล่าวจะต้องตรวจสอบหลักฐานประกอบการเบิกจ่ายเงินให้ถูกต้องตามระเบียบก่อนการเบิกจ่ายเงิน ข้อเท็จจริงปรากฏว่า นาง ช. นำหลักฐานการจ่ายเงินค่าน้ำมันที่ปั้มน้ำมันมาเบิกจำนวน ๒ ครั้ง เป็นเงินจำนวน ๑,๒๐๐ บาท คือ วันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เป็นเงินจำนวน ๖๐๐ บาท และวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๕๖ เป็นเงินจำนวน ๖๐๐ บาท ซึ่งเป็นการเบิกค่าน้ำมันเชื้อเพลิงสูงเกินความเป็นจริง และนาง ช. ได้นำหลักฐาน ค่าเช่าที่พักจากโรงแรม มาประกอบการเบิกจ่ายค่าเช่า ที่พักสำหรับตนเองและนาย ก. พนักงานขับรถ จำนวน

๔ ครั้ง คือ วันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๕๕ เป็นเงินจำนวน ๒,๗๐๐ บาท วันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๕๖ เป็นเงินจำนวน ๑,๖๐๐ บาท วันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๖ เป็นเงินจำนวน ๑,๖๐๐ บาท และวันที่ ๒๑ - ๒๓ กันยายน ๒๕๕๖ เป็นเงินจำนวน ๑,๒๐๐ บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๗,๑๐๐ บาท ซึ่งขัดกับหลักฐานการใช้รถยนต์ว่า มีการปฏิบัติงานอยู่ที่จังหวัด พ. และนาง ช. ได้เบิกค่าใช้จ่ายเดินทางไปราชการเป็นค่าเบี้ยเลี้ยง จำนวน ๓๐๐ บาท ทั้งที่ปฏิบัติงานอยู่ที่สำนักงาน โดยเขียนรายงานการเดินทางไปราชการกรุงเทพมหานคร เพื่อสอบคัดเลือกเลื่อนระดับให้สูงขึ้น โดยใช้รถยนต์หมายเลขทะเบียน xx xxx ในวันที่ ๑๓ - ๑๕ กันยายน ๒๕๕๖ ออกเดินทาง ในวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๕๖ เวลา ๑๓.๐๐ น. เดินทางกลับวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๕๖ เวลา ๒๐.๐๐ น. ทั้งนี้ในวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๕๖ นาง ช. มาปฏิบัติงานที่สำนักงาน และนาย ก. พนักงานขับรถยนต์ลงชื่อปฏิบัติงานในวันดังกล่าวด้วย และนาย ก. ไปถอนเงินจากธนาคาร และขับรถยนต์คันดังกล่าวไปราชการกับนาย ส. ที่จังหวัด ช. รวมความเสียหายเป็นเงินจำนวนทั้งสิ้น ๘,๖๐๐ บาท (๑,๒๐๐ + ๗,๑๐๐ + ๓๐๐) การที่เจ้าหน้าที่ผู้ทำหน้าที่อนุมัติการเบิกจ่ายเงินไม่ได้ตรวจสอบเอกสารหลักฐานให้ถูกต้องครบถ้วน และไม่ได้ทักท้วงหรือสั่งระงับการเบิกจ่ายเงินดังกล่าวแต่อย่างใด พฤติการณ์ถือเป็นการกระทำด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง เป็นเหตุให้ส่วนราชการได้รับความเสียหาย จึงให้เจ้าหน้าที่ผู้ทำหน้าที่อนุมัติการเบิกจ่ายเงินรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนในอัตราร้อยละ ๖๐ ของเงินจำนวน ๘,๖๐๐ บาท คิดเป็นเงินจำนวน ๕,๑๖๐ บาท ตามนัยมาตรา ๑๐ ประกอบมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

๓) เจ้าหน้าที่ผู้อนุมัติการเบิกจ่ายเงินค่าใช้จ่ายในการเดินทางของนาง ช. โดยเจ้าหน้าที่ผู้ทำหน้าที่อนุมัติการเบิกจ่ายเงินดังกล่าวจะต้องตรวจสอบหลักฐานประกอบการเบิกจ่ายเงินให้ถูกต้องตามระเบียบก่อนอนุมัติเบิกจ่ายเงิน

★★★ติดตามสรุปสาระสำคัญ : พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ต่อบทบัญญัติ

ผู้กำกับดูแล นางสาวศิริธร เลหาะวีไล

ผู้รวบรวม : นางสาวมณี หัสสุข นางสาวจณัญญา ทุ่งสุขะ

ผู้จัดส่ง/เผยแพร่ : นางสาวจตุพร เขียววิชัย นางสาวสกุลทิพย์ แร้งราย

